



RDA-perusteet

Keski-kirjastot 13.9.2018

Marja-Liisa Seppälä

Kuvailusääntöpalvelu

Esityksen sisältö

- Miksi RDA
- RDA uutena kuvailukokonaisuutena
 - Aineiston kuvailu
 - Toimijoiden kuvailu
 - Muu kuvailu
- RDA:n käyttöönotto ja kuvailun muutos
- RDA-tuki

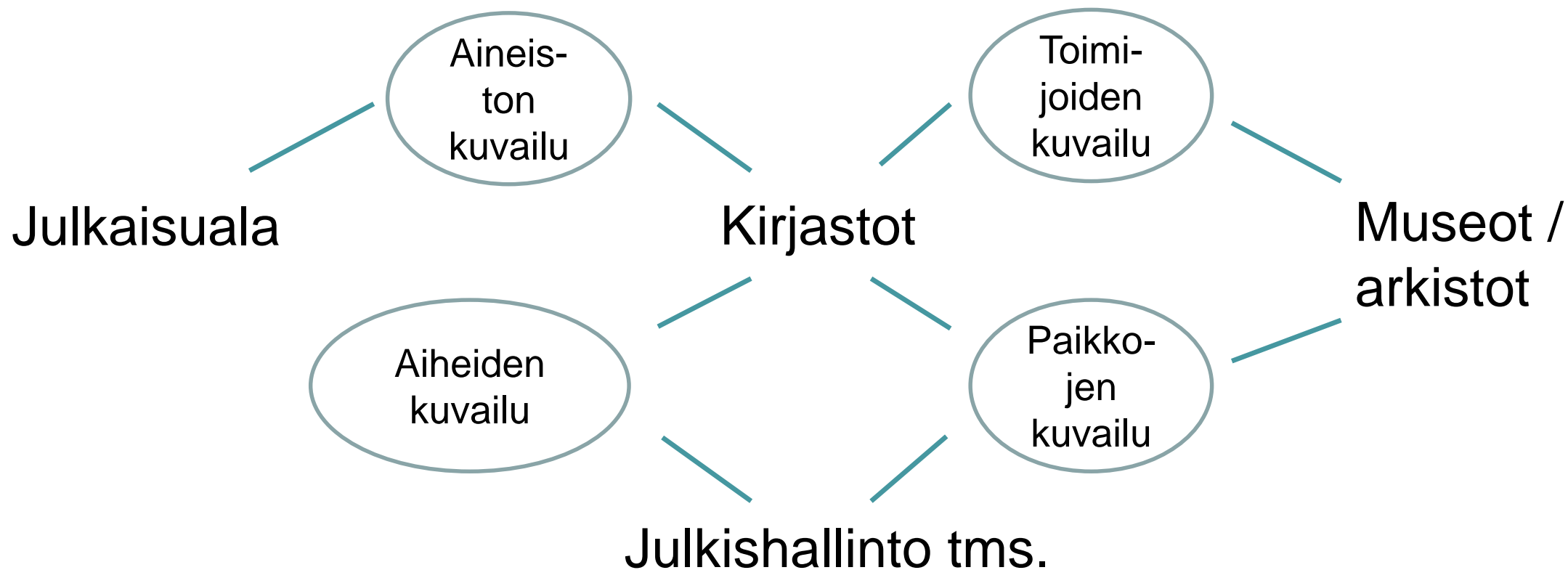


Miksi RDA

RDA on

- aiempia kuvailusääntöjä **käyttäjakeskeisempi** lähestymistapa kuvailuun:
 - Jokaiselle kuvailuun (tietueeseen) tallennettavalle kuvailuelementille (kentälle) on määritelty jokin tehtävä tiedonhaun kannalta eli RDA-kuvailua tehdään tiedonhakijaa varten
- kuvailukokonaisuus, joka on jaettu kuvailutietojen **yhteistuotantoa** tukeviin osiin
 - kuvailun pilkkominen osiin tuo yhteistuotantomahdollisuuksia kirjaston ulkopuolisten tahojen, esim. museoiden ja arkistojen, kanssa

RDA-kuvailun yhteistuotantomahdollisuudet



RDA kuvailuyhteistyön lisääjänä

- RDA:n kuvailukokonaisuuden ja rakenteen tavoitteena tarjota muillekin metatiedon tuottajille kuin kirjastoille tarttumapintaa
 - RDA-tietoisuutta pyritään lisäämään muiden metatiedon tuottajien keskuudessa ja torjumaan pyörän uudelleen keksiminen
- RDA:n yksityiskohtaisuus ja kansainvälisyys varmistavat kuvailutietojen laadun pitkälle tulevaisuuteen
 - Haasteena yhteismitallisuus muiden kuvailustandardien kanssa
 - Esim. julkaisualueen ONIXissa ja julkaisuarkistojen Dublin Coressa ei niin tarkkaa tietojen valinnan ja merkitsemisen ohjeistamista kuin RDA:ssa

RDA:n tuki tiedonhauille

- RDA ohjaa tallentamaan kuvailutietoja, jotka auttavat aineistojen
 - löytämistä:
 - esim. tietyn aiheisen aineiston löytäminen asiasanan avulla
 - valitsemista:
 - esim. omaan käyttötarpeeseen sopivan aineiston valitseminen tallennetyyppitermin avulla
 - tunnistamista:
 - esim. tutun aineiston tunnistaminen päänimekkeen avulla
 - käyttöön saamista:
 - esim. aineiston paikallistaminen kirjaston kokoelmatietojen avulla

RDA:n tuki tiedonhauille (2)

- Aineistoihin liittyvien toimijoiden ja aiheiden sekä jatkossa paikkojen ja ajanjaksojen kuvailun ohjeistamisella, RDA pyrkii
 - auttamaan kirjaston näkökulmasta keskeisten (meta)tietojen linkittymistä toisiinsa
 - antamaan tiedonhakuun lisää hakupisteitä ja polkuja (haun kattavuus) sekä rajaavia ominaisuuksia (haun tarkkuus)

RDA:n tuki tiedonhauille (3)

- Kuvailutietojen suhde tiedonhakuun on määritelty ns. yleisissä luvuissa
 - Luku 0: yleinen johdantoluku
 - Luvut 1, 5, 17 ja 24: yleisohjeet aineiston kuvailuun
 - Luvut 8, 18 ja 29 : yleisohjeet toimijoiden kuvailuun
 - Luvut 12, 23 ja 33: yleisohjeet muuhun kuvailuun (osa luvuista kesken)



RDA uutena kuvailukokonaisuutena

RDA - sääntöteksti ja sanasto

- RDA-sääntöteksti kansainvälisessä ja maksullisessa RDA Toolkit -palvelussa: <http://access.rdatoolkit.org/>
 - Palvelu kuvailijoille
- RDA myös sanaston muodossa ilmaisessa RDA Registry –palvelussa: <http://www.rdaregistry.info/>
 - Sisältää kaikki RDA:ssa käytetyt käsitteet ja termit sekä niiden määritelmät
 - Linkitetyn datan muodossa (tunnisteet)
 - Palvelu sovellussuunnittelijoille

RDA kuvailusääntönä

- RDA:n määrittää, minkä tyyppisiä kohteita kuvaillaan ja mitä kuvailutietoja kohteista tallennetaan
- RDA:n luonne:
 - Ei niin paljon ehdottomia sääntöjä vaan enemminkin kuvailun periaatteiden ja tarkoituksen avaamista
 - RDA sisältää monia vaihtoehtoisia ohjeita, joista kuvailija voi valita tilanteeseen sopivamman
 - Tarvitaan paljon sääntötekstiä tarkentavia linjauksia!
- Korvaa ISBD-kuvailusäännöt ja Hakutiedot-oppaan
 - Sisältää ohjeet sekä kuvailuun että hakutietojen muodostamiseen

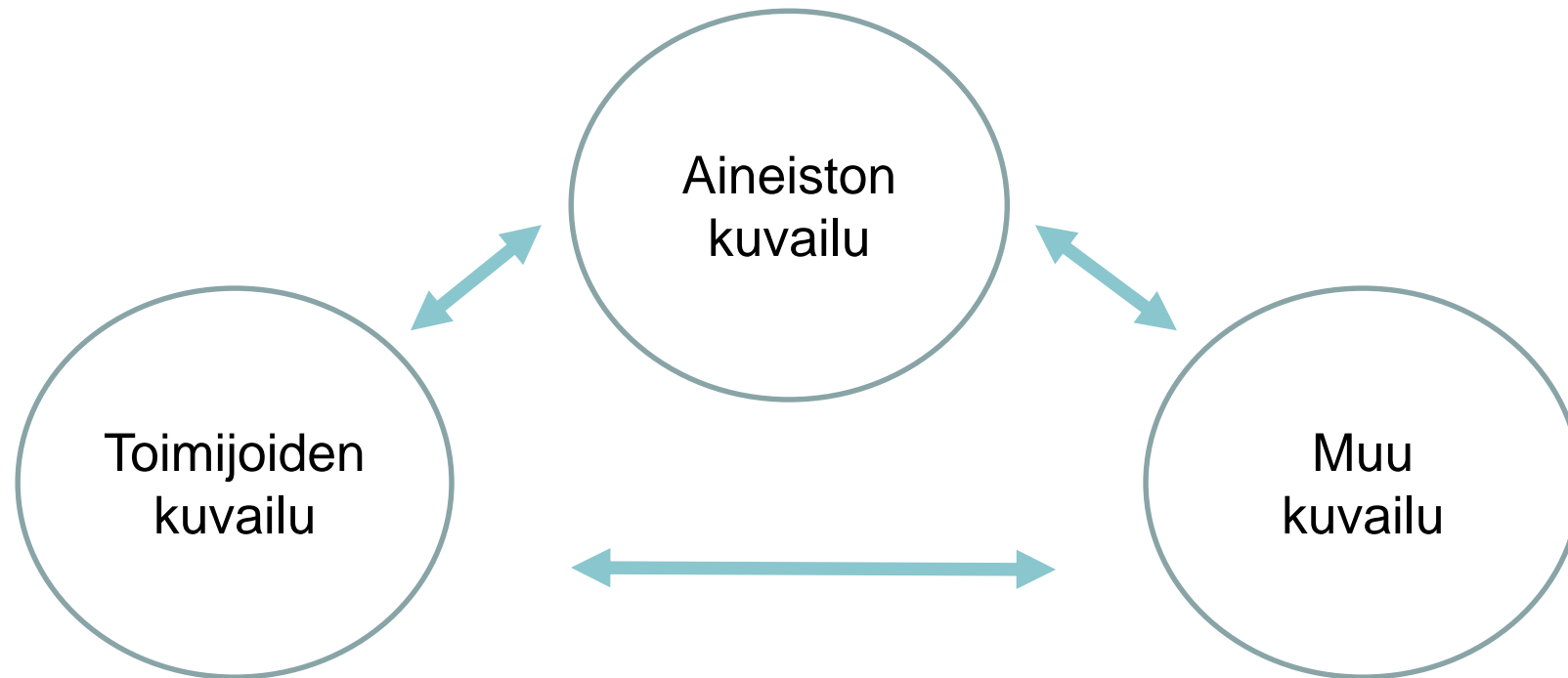
RDA:n erot ISBD:hen

- RDA:n mukaisessa kuvailussa:
 - Tietoja otetaan enemmän aineistossa esiintyvässä muodossa, esim. julkaisutietojen merkitsemisessä
 - Lyhenteet avataan, latinalaisia termejä ei käytetä
 - Hakasulkeiden käyttöä vähennetty
 - Varianttinameke, tallennetyyppi, valmistus- ja tuotantotiedot uusina elementteinä
 - Sisältö- ja mediatyyppien termit eroavat hieman ISBD:n vastaavista
 - ISBD:tä tarkempaa kuvailua, mm:
 - Vastuullisuudessa
 - Fyysisessä ulkoasussa
 - Julkaisu/tuotanto/jakelu/valmistustiedoissa

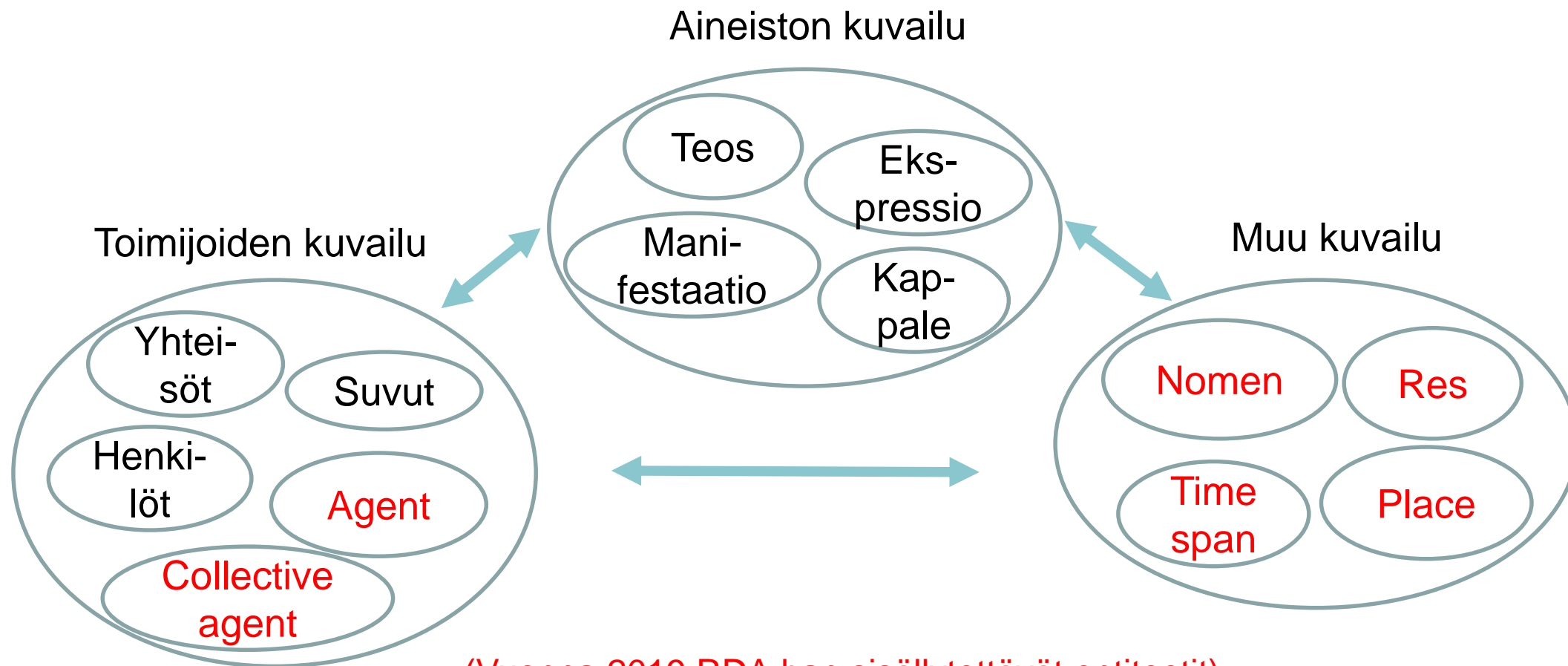
RDA:n erot ISBD:hen (2)

- Kuvailukokonaisuus muuttuu:
 - ISBD:ssä vain yksi kuvailun kohde: aineisto
 - RDA:ssa kolme kuvailun osa-aluetta ja jokaisella alueella useampia kuvailun kohteita (entiteettejä)

RDA:n kuvailun osa-alueet



RDA-kuvailualueiden entiteetit

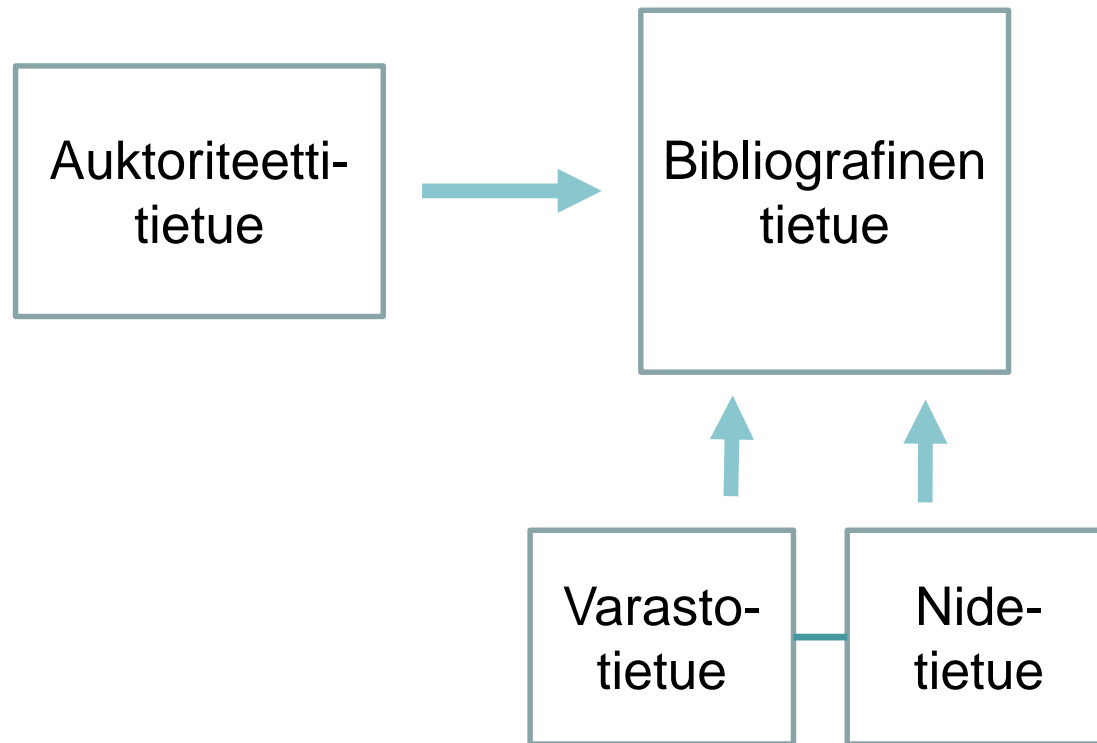


(Vuonna 2019 RDA:han sisällytettävät entiteetit)

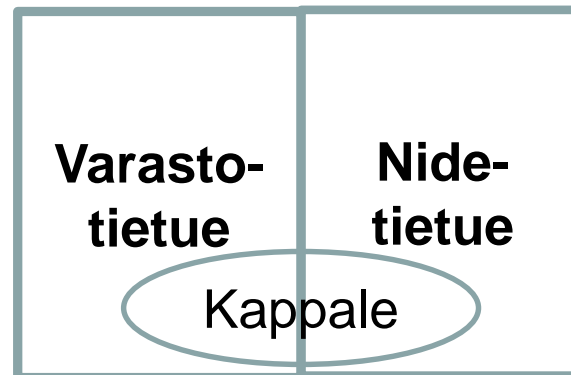
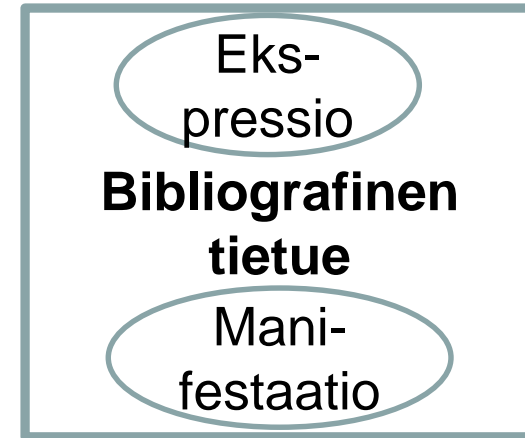
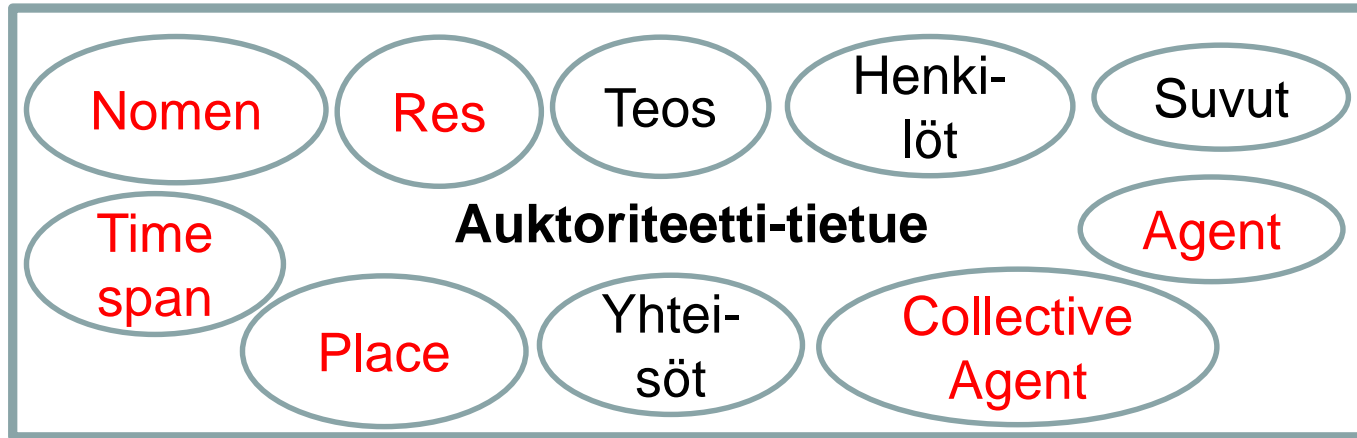
RDA-kuvailun rakenne

- RDA-kuvailun uusi rakenne näkyy nyt vain itse RDA-tekstin rakenteessa RDA Toolkit -palvelussa
- Kuvailua tehdään käytännössä MARC 21 -tietuerakenteessa
- RDA:n käyttöönotto tai RDA:ssa tapahtuvat muutokset eivät siis pääsääntöisesti muuta kuvailun rakennetta vaan vain yksittäisiä kuvailuelementtejä (kenttiä)

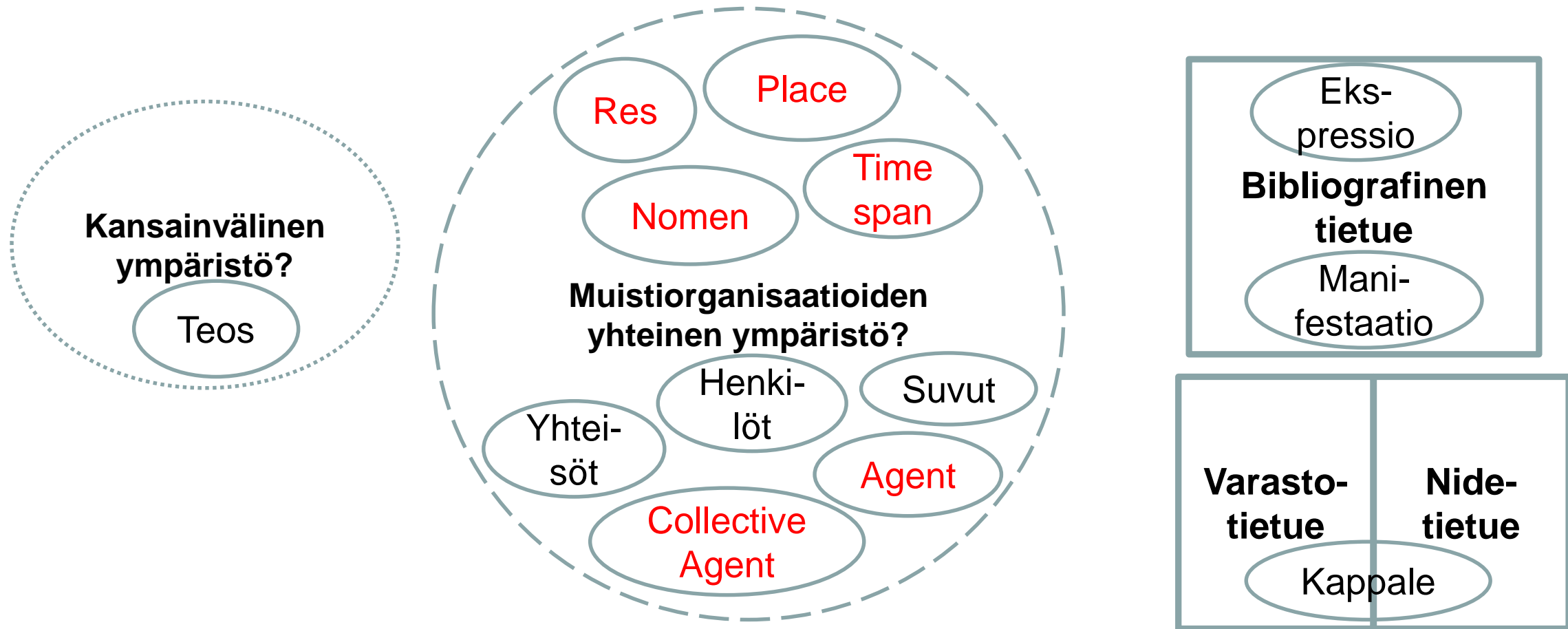
MARC 21-formaatin rakenne



RDA-kuvailualueet MARC 21:ssä



RDA-kuvailuympäristö tulevaisuudessa?



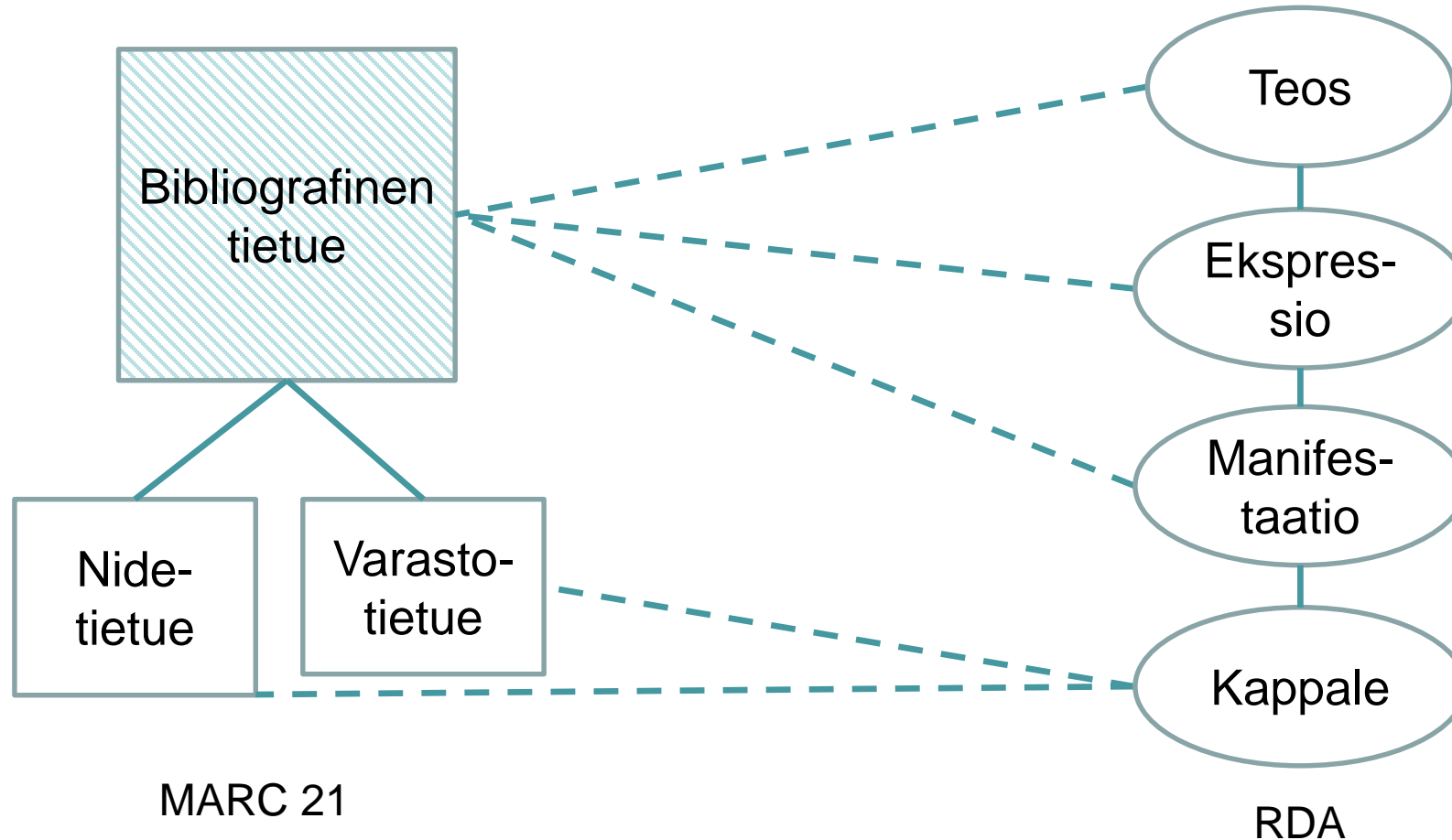
Aineiston kuvailu



Aineiston kuvailu

- Aineiston kuvailu on pilkottu 4 osaan eli entiteettiin:
 - Teokseen (aineiston sisältö)
 - Ekspressioon (aineiston versio)
 - Manifestaatioon (aineiston julkaisumuoto)
 - Kappaleeseen (aineiston konkretisoituma)
- Kuvailut periytyvät ylhäältä alaspäin
 - Entiteetit täydentävät toisiaan, eivät toimi itsenäisinä kuvailuina
 - MARC 21:n bibliografisessa tietueessa on elementtejä kolmesta aineistoentiteetistä

Aineiston kuvailu MARC 21:ssä



Teos – aineiston sisältö

- Kuvaa aineiston tiedollista ja taiteellista sisältöä
- Teoksen kuvailu sisältää elementtejä, jotka ovat yhteisiä aineiston eri versioille (eli ekspressioille) ja julkaisumuodoille (eli manifestaatioille), esim.
 - Teoksen nimeke *Der Zauberberg* on yhteinen elementti *Taikavuori*-suomennokselle ja *Bergtagen*-ruotsinnokselle
 - Teoksen muoto on *romaani* sekä painettuna että verkossa julkaistussa aineistossa.

Ekspressio – aineiston versio

- Kuvaa aineiston sisällön ilmenemis- tai esiintymismuotoa
 - Kertoo, onko aineisto kuvaa, ääntä, tekstiä, tanssia tms.
- Ekspression kuvailu sisältää elementtejä, jotka ovat yhteisiä eri julkaisumuodoille (eli manifestaatioille) esim.
 - Sisältötyyppi *puhe* on yhteinen ominaisuus CD-levylle ja tiedostona tallennetulle haastatteluaineistolle
 - Kieli *suomi* on yhteinen *Taikavuori*-romaanin painetulle ja äänikirjatallenteelle

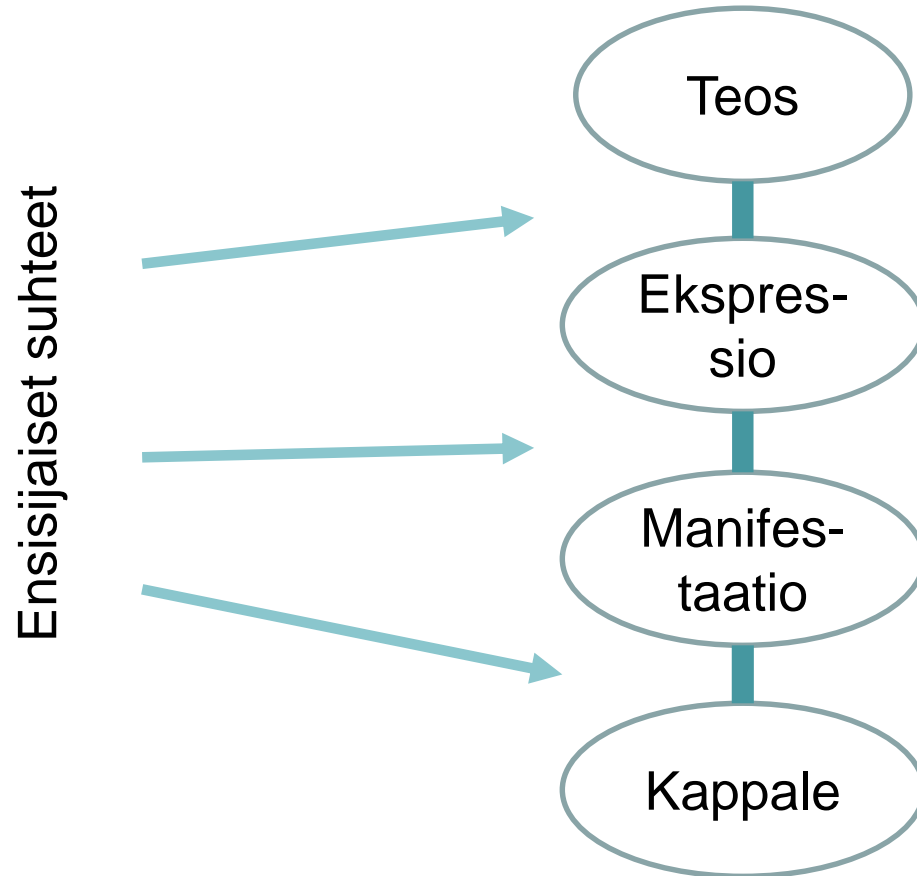
Manifestaatio – aineiston julkaisumuoto

- Kuvaa ilmiasua, jossa aineisto on julkaistu
 - Kertoo, onko aineisto painetussa muodossa, verkossa tai tallenteella ja millä laitteilla aineisto on käytettävissä
- Manifestaation kuvailu sisältää elementtejä, jotka ovat yhteisiä kaikille aineistosta tuotetuille kappaleille, esim.
 - Päänimeke *Taikavuori* esiintyy kaikissa äänikirjatalenteen kappaleissa
 - Kustantaja, kustannuspaikka ja julkaisuaika ovat samat aineiston kaikissa kappaleissa.

Kappale – aineiston konkretisoituma

- Kuvaa aineiston toteumaa
- Kappaleen kuvailuun sisältyy kirjastokohtaista tietoa
- Kertoo aineiston sijainnista ja käyttöehdoista, esim.
 - Sijaintitieto: *Kansalliskokoelma: c017115*
 - Käyttöehtofraasi: *Äänitteen käyttö sallittua vain tutkimus- ja opetustarkoitukseen kirjaston tiloissa*

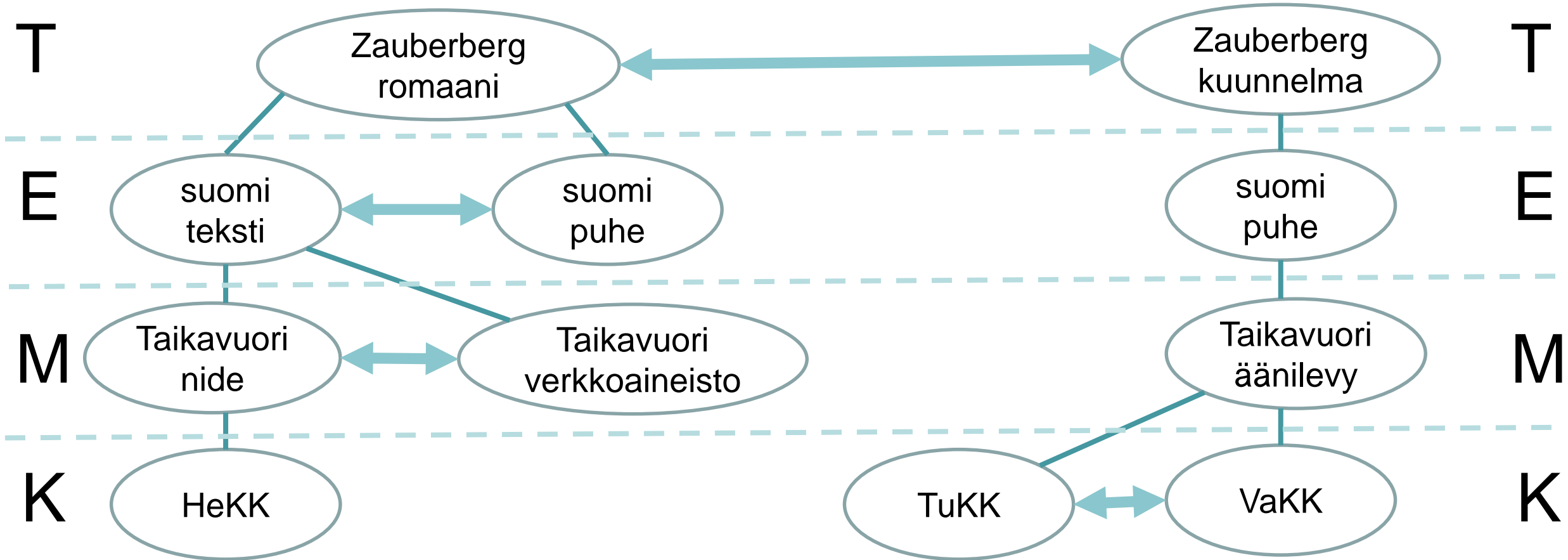
Aineistoentiteettien väliset ensisijaiset suhteet



Ensisijaiset suhteet sitovat yhteen samaan kokonaisuuteen kuuluvat kuvailut

Aineistontiteettien väliset suhteet

muut kuin ensisijaiset



Aineiston kuvailuohjeet RDA:ssa

- RDA-sääntöteksti noudattaa entiteettirakennetta
- Aineiston kuvailuohjeet jakautuvat seuraaviin lukuihin:
 - Luvut 1-4: manifestaation ja kappaleen ominaisuuksien kuvailuohjeet
 - Luvut 5-7: teoksen ja ekspression ominaisuuksien kuvailuohjeet
 - Luku 17: aineistoentiteettien välisten suhteiden merkitsemisohjeet: ensisijaiset suhteet
 - Luvut 24-28: aineistoentiteettien välisten suhteiden merkitsemisohjeet: muut suhteet
 - Liite J: suhteissa käytettävät termit



Toimijoiden kuvailu

Toimijoiden RDA-kuvailu

- Toimijoiden eli henkilöiden, sukujen ja yhteisöjen RDA-kuvailussa vain vähän eroja aiempaan kuvailuun
 - Kuvailut tehdään edelleen nimiauktoriteetteihin
 - Avattuna datana Finto-palvelun kautta
 - Suvut uutena kuvailun kohteena
 - RDA:ssa enemmän kuvailuohjeita kuin Hakutiedot-oppaassa, RDA-kuvailu lisää kuvailuelementtien määrää
 - Oleellista erottaa:
 - vastuullisuustiedot ja tekijäviittaukset toisistaan
 - teoksen ja ekspression tekijät toisistaan

Vastuullisuustiedot ja viittaukset tekijöihin

- Vastuullisuustiedot liittyvät aineiston kuvailuun ja tunnistamiseen, ei tekijyyden kuvailuun
 - MARC 21 –kentässä 245c
- Aineiston bib-tietueesta viitataan auktoriteettitietueissa kuvailtuihin tekijöihin
 - MARC 21 –kentissä 100/110/111 ja 700/710/711
 - Roolitermi (kentässä e) kertoo minkälainen suhde tekijällä on aineistoon
- Teostason ja ekspressiotason tekijöiden erottelu toisistaan on aiempaa tärkeämpää
 - Vaikuttaa tekijäviittauksen sijoittamiseen bib-tietueeseen: joko kenttään 1XX tai 7XX

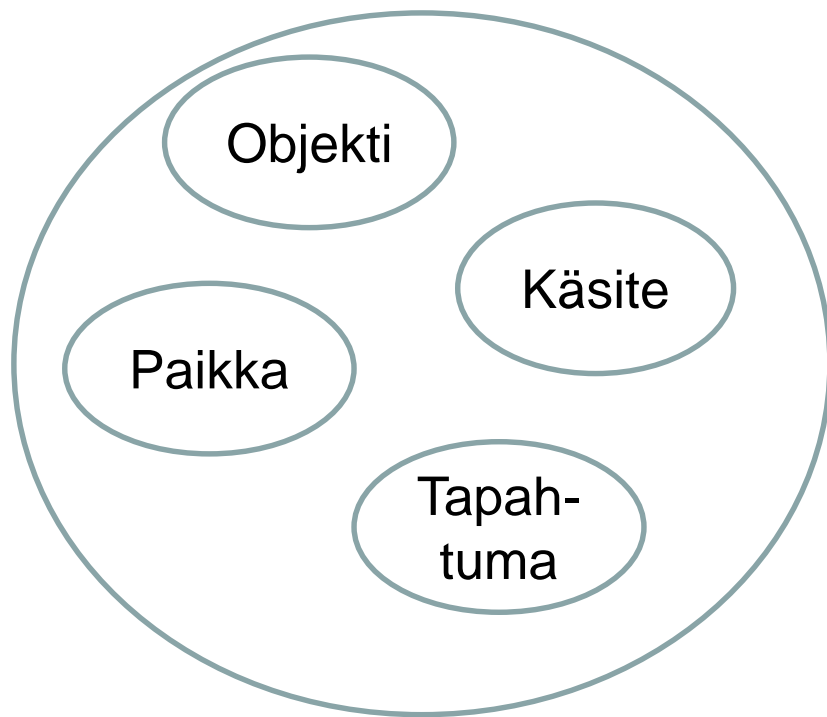
Toimijoiden kuvailuohjeet RDA:ssa

- Toimijoiden kuvailuohjeet jakautuvat seuraaviin lukuihin:
 - Luvut 8-11: Toimijoiden ominaisuuksien kuvailuohjeet
 - Luvut 18-22: Toimijoiden ja aineiston välisten suhteiden merkitsemisohjeet
 - Luvut 29-33: Toimijoiden keskinäisten suhteiden merkitsemisohjeet
 - Liite I: Toimija/aineisto-välisissä suhteissa käytettävät termit
 - Liite K: Toimijoiden välisissä suhteissa käytettävät termit

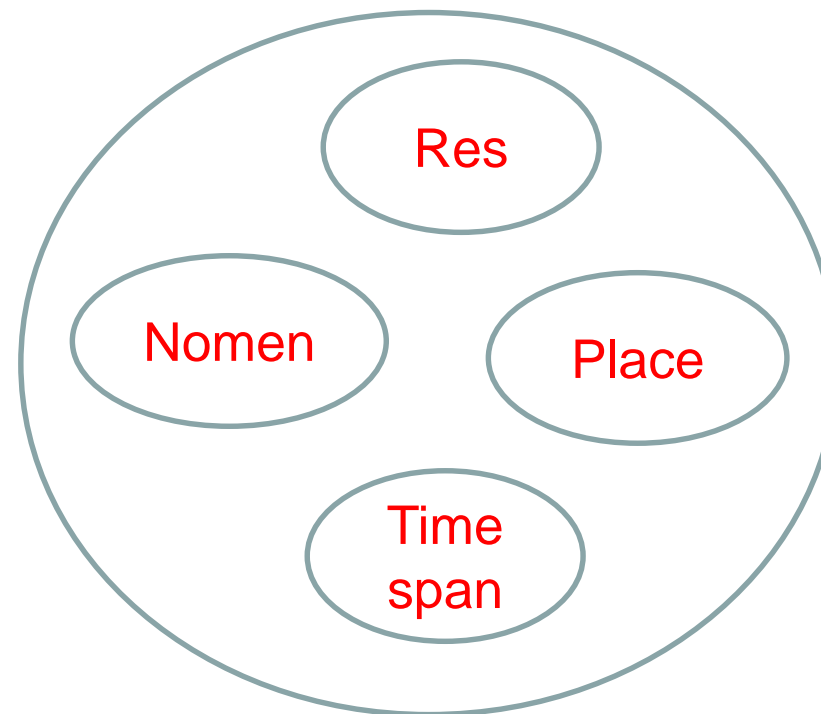


Muu kuvailu

Muu RDA-kuvailu



RDA nyt



RDA 2019-

Muu RDA-kuvailu

- RDA:han tulee mukaan uusia entiteettejä v. 2019
 - Place: museot, arkistot ja muut tahot kiinnostuneita yhteistyöstä paikkojen kuvailussa
 - Time span: auki vielä, miten ja millä tasolla aikaa kuvaillaan
 - Res: kaatoluokka
 - Mikä tahansa kuvailun kohde, jota ei ole RDA:ssa erikseen määritelty
 - Esim. asiasanan käsite, tapahtuma
 - Nomen: entiteetin nimen identifiointi
 - Nomenin avulla nimikohtaisten ominaisuuksien kuvailu helpottuu
 - Esim. henkilöllä on useampia nimiä (aiempi nimi, salanimi tms.) ja nimiin liittyy ”voimassaoloaikoja” tms. ominaisuuksia

Sisällönkuvailu ja aiheen kuvailu

- Sisällönkuvailu on RDA:ssa viittauksen tekemistä teoksesta mihin tahansa entiteettiin, joka on teoksen aiheena
 - Viittauksen määrite osoittaa, että toinen entiteetti on teoksen aiheena
 - MARC 21: 6XX-kentät (paitsi ei 655-kenttä)
 - Luvussa 23 ja liitteessä M on määritelty aiheviittauksia (luvut täydentyvät vielä)
- Aiheen kuvailu:
 - RDA:ssa ei määritellä ”aiheen kuvailua” eli aihekäsitteiden muodostamista
 - Aihekäsitteitä luodaan tesauruksissa ja ontologioissa
 - MARC 21: asiasana-auktoriteettitietue

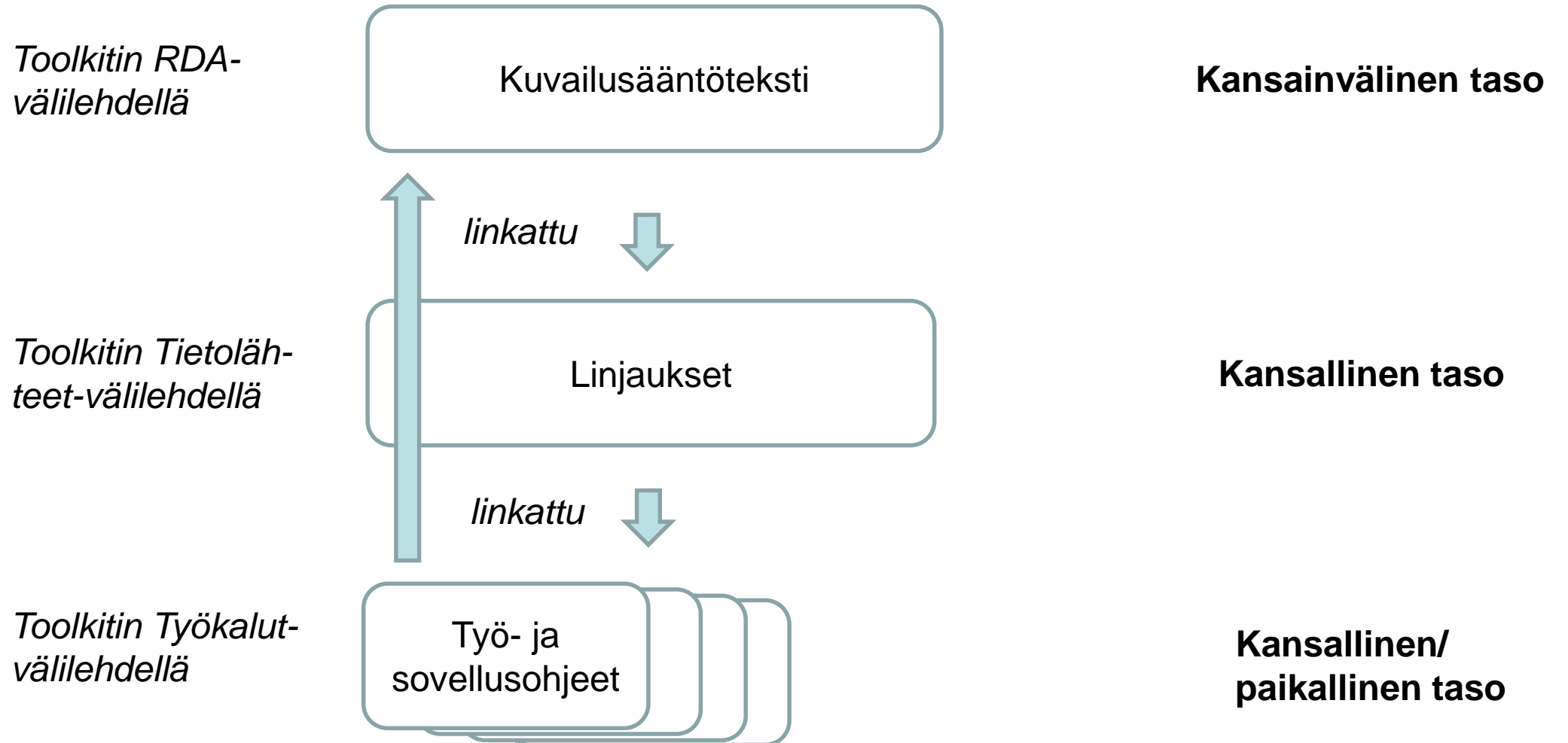
Sisällön kuvaaminen

- Sisällön kuvaaminen (luku 7) tarkoittaa RDA:ssa teoksen ja ekspression kuvailua
 - Esim. kohderyhmän, kuvituksen, musiikin keston tai kartta-aineiston koordinaattien merkitseminen
 - MARC 21: eri kiinteämittaiset ja vaihtuvamittaiset kentät
- Ei liity aiheeseen

RDA-käyttöönotto ja kuvailun muutos



RDA-tekstiperhe RDA Toolkit -palvelussa



RDA-tekstin piirteitä

- Kuvailuelementit on käsitelty kunkin entiteettien alaluvuissa
 - Pakollisuus
 - Tiedon valinta elementtiin
 - Tiedon merkitseminen elementtiin

- Pääsääntö
- Vaihtoehto (vaatii linjauksen)
- Valinnaiset lisäykset tai poisjättämiset
- Poikkeukset

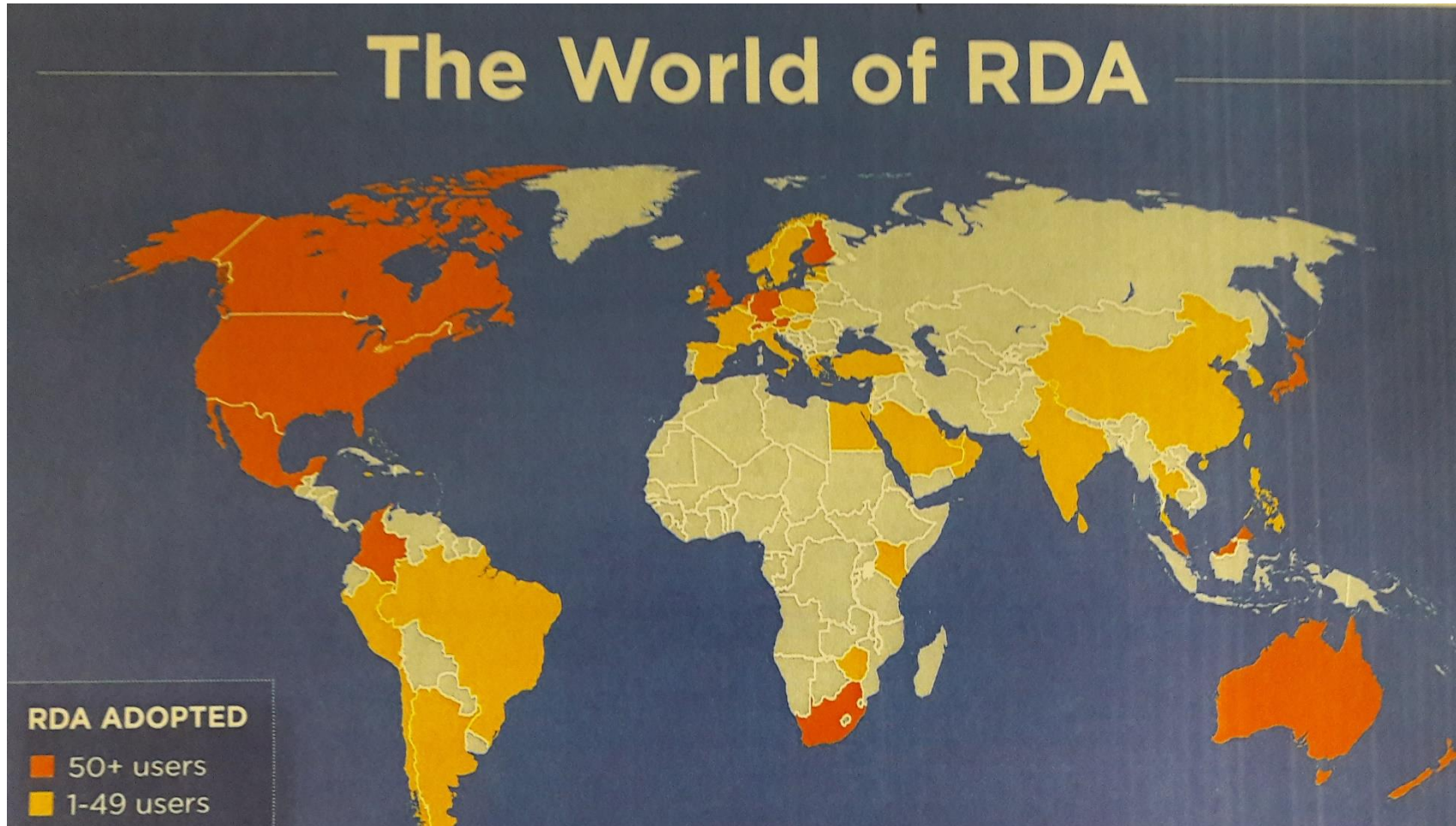
RDA-tekstin piirteitä (2)

- Linjaukset SKL
 - Tekstissä esiintyvä SKL-lyhenne harmaassa laatikossa on linkki linjaukseen
 - Suurin osa linjauksista sitoo kaikkia suomalaisia RDA-kirjastoja
 - Pari linjausta kohdistettu vain Melinda-metatietovarantoon tai Kansallisbibliografiseen kuvailuun
 - Kuvailun kansalliset ryhmät ovat sitoutuneet kansallisiin linjauksiin
- Esimerkit
 - Elementtikohtaisia, ei tietue-esimerkkejä
- Runsaasti linkkejä luvusta toiseen
 - Kukin asia kerrottu tekstissä vain kerran

RDA-tekstien muutokset

- Muutoksia kansainvälisessä tekstissä melko paljon joka vuosi
 - RDA:n uudistuminen v. 2019 vaikuttaa RDA-tekstin rakenteeseen
 - Teksti muuttuu ”teknisemmäksi”
 - RDA:ta muokataan jatkossa paremmin arkistoja ja museoita huomioivammaksi
- Muutoksilla vaikutus Suomeen:
 - Vuosittaiset muutokset näkyvät suomennoksessa muutaman kuukauden viiveellä
 - V. 2019 uudistuva sääntöteksti pyritään kääntämään kevään 2019 aikana
- Lisätietoa Kuvailusääntöpalvelun sivulla: <https://www.kiwi.fi/x/2wFiBQ>

RDA:n käyttöönottaneet maat



Kuvailun muutoksen reunaehdot

- RDA:n hyötyjä ei saada käyttöön nykyisen tietuerakenteen aikana:
 - Tiedonhaun parempi tukeminen, tuotannon ekonomisuus ja laajempi kuvailuyhteistyö toteutuu MARC 21 -formaatin jälkeisessä tulevaisuudessa
- Nykyisistä formaateista parhaiten RDA:ta palvelee BIBFRAME:
 - Tosin, BIBFRAMEssa entiteetit eroavat osittain RDA:sta
 - Kuvailijat Library of Congressissa testaavat BF:n toimivuutta RDA-kuvailussa
- RDA:n ja kuvailijoiden kannalta toimivin vaihtoehto olisi RDA-pohjainen käyttöliittymä:
 - Ei formaatin kenttien opettelua
 - Kuvailusääntöjen rakenteen mukainen näkymä

RIMMF – kurkistus tulevaan

- RIMMF (RDA In Many Metadata Formats):
 - **Visualisointityökalu** RDA-kuvailuun
 - ”Verkkolomake”, jossa listana RDA-elementit
 - Elementit entiteettien mukaisissa ”tietueissa”
 - Jokaisen elementin yhteydessä linkki RDA-kuvailuohjeiden ko. kohtaan
 - Käyttöliittymä on monikielinen, mahdollista kuvailu eri kielillä (yhteys RDA Registryyn)
 - Verkkopohjaiseen välineeseen helppo integroida sanastoja, nimitietokantoja ja muita kuvailua helpottavia välineitä
 - Käytettävät termit ja ilmaukset löytyvät alavetovalikoista
 - Kuvailijan ei tarvitse käyttää kuin yhtä kuvailutyökalua, joka on yhteydessä useampiin kuvailuympäristöihin

RIMMF-työpajat

- Eri maissa pidettyjen työpajojen tarkoituksena osoittaa mahdolliseksi RDA:n mukaisen kuvailutyökalun kehittäminen myös tuotantokäyttöön
 - Kaupalliset järjestelmäkehittäjät eivät ole vielä kiinnostuneet vastaavanlaisen työkalun kehittämistä
- Kansalliskirjasto järjestää avoimia RIMMF-työpajoja Suomessa
- Lisätietoa Kuvailusääntöpalvelun sivulla: <https://www.kiwi.fi/x/mQFVB>

Teoksen kuvailu RIMMF-ohjelmassa

Element Label	Text	RDA Rule	AAP
Work			
RIMMF identifier °	qpqrain00000073	no rule	
Authorized access point °	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä	6.27.1+	
Variant access point °	Seitsemän veljestä	6.27.4	
Variant access point °	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä	6.27.4	
Variant access point °	Seitsemän veljestä	6.27.4	
Source consulted	Seitsemän veljestä, 1870-1873	5.8+	
Title of the work		6.2	
Preferred title for the work	Seitsemän veljestä	6.2.2	<input checked="" type="checkbox"/>
Variant title for the work	Seitsemän veljestä	6.2.3	
Date of work	1870-1873	6.4	<input type="checkbox"/>
Subject relationship ✕	UDC: 894.541 -3	23.4	
Author ✕	Kivi, Aleksis, 1834-1872 <qpqrain00000058>	19.2+	<input checked="" type="checkbox"/>
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn <qpqrain00000069>	17.5+	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Gallen-Kallela <qpqrain00000087>	17.5+	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Swedish. Warburton <qpqrain00000090>	17.5+	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Spoken word. Finnish. Jokinen <qpqrain00000093>	17.5+	
Subject relationship of ✕	Lyytikäinen, Pirjo. Vimman villityt pojat <qpqrain00000103>	23.4	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish <qpqrain00000112>	17.5+	

Ekspression kuvailu RIMMF-ohjelmassa

Element Label	Text	UDA Rule	AAP
Expression			
RIMMF identifier °	qpqrain00000069	no rule	
Authorized access point °	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn	6.27.3	
Source consulted	Seitsemän veljestä, 1870-1873	5.8	
Date of expression	1873	6.10+	<input type="checkbox"/>
Content type	Text	6.9	<input checked="" type="checkbox"/>
Language of expression	Finnish	6.11	<input checked="" type="checkbox"/>
Other distinguishing characteristic of the expression	Cygnaeus	6.12	<input checked="" type="checkbox"/>
Other distinguishing characteristic of the expression	Bergbom	6.12	<input checked="" type="checkbox"/>
Other distinguishing characteristic of the expression	Krohn	6.12	<input checked="" type="checkbox"/>
Work expressed	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä <qpqrain00000073>	17.6+	<input checked="" type="checkbox"/>
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. 1870[-1873]. Volume <qpqrain00000068>	17.9+	
Writer of preface »	Cygnaeus, Fredrik, 1807-1881 <qpqrain00000070>	20.2+	
Writer of preface »	Bergbom, Kaarlo <qpqrain00000071>	20.2+	
Writer of preface »	Krohn, Julius, 1835-1888 <qpqrain00000072>	20.2+	

Manifestaation kuvailu RIMMF-ohjelmassa

Element Label	Text	RDA Rule	AAP
Manifestation			
RIMMF identifier °	qpqrain00000068	no rule	
Composite key °	Seitsemän weljestä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. 1870[-1873]. Volume		
Title		2.3	
Title proper	Seitsemän weljestä	2.3.2	<input checked="" type="checkbox"/>
Statement of responsibility		2.4	
Statement of responsibility relating to title proper	tehnyt A. Kiwi	2.4.2	
Publication statement		2.8	
Place of publication	Helsinki	2.8.2	<input type="checkbox"/>
Publisher's name	Suomalaisen kirjallisuuden seura	2.8.4	<input checked="" type="checkbox"/>
Date of publication	1870[-1873]	2.8.6	<input checked="" type="checkbox"/>
Manufacture statement		2.10	
Manufacturer's name	J. Simelius'en perillisten kirjapainossa	2.10.4	
Mode of issuance	multipart monograph	2.13	<input type="checkbox"/>
Media type	unmediated	3.2	<input type="checkbox"/>
Carrier type	volume	3.3	<input checked="" type="checkbox"/>
Extent statement †	6 volumes (XI, 333 pages)	3.4	<input type="checkbox"/>
Number of units †	6	3.4.1.3	
Type of unit (text) ×	volumes	3.4.5	<input type="checkbox"/>
Number of subunits †	XI, 333	3.4.1.7	
Type of subunit (text) ×	pages	3.4.5	
Dimensions	19 cm	3.5	<input type="checkbox"/>
Expression manifested	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn <qpqrain00000069>	17.1+	

Yhden teoksen kuvailukokonaisuus

Relationship tree for: "Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä"

Relationship	Heading	
Work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä	<input type="checkbox"/>
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn	<input type="checkbox"/>
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. 1870[-1873]. Volume	<input type="checkbox"/>
Writer of preface	Cygnaeus, Fredrik, 1807-1881	<input type="checkbox"/>
Writer of preface	Bergbom, Kaarlo	<input type="checkbox"/>
Writer of preface	Krohn, Julius, 1835-1888	<input type="checkbox"/>
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Gallen-Kallela	<input type="checkbox"/>
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä : kertomus. Yrjö Weilén. 1908. Volume	<input type="checkbox"/>
Illustrator	Gallen-Kallela, Akseli, 1865-1931	<input type="checkbox"/>
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Swedish. Warburton	<input type="checkbox"/>
Manifestation of expression	Sju bröder. Atlantis. 1987. Volume	<input type="checkbox"/>
Translator	Warburton, Thomas	<input type="checkbox"/>
Writer of preface	Warburton, Thomas	<input type="checkbox"/>
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Spoken word. Finnish. Jokinen	<input type="checkbox"/>
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. WSOY. 2008. Audio disc	<input type="checkbox"/>
Narrator	Jokinen, Ahti, 1944-	<input type="checkbox"/>
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish	<input type="checkbox"/>
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. Gummerus. 2010. Online resource	<input type="checkbox"/>
Author	Kivi, Aleksis, 1834-1872	<input type="checkbox"/>
Subject relationship of	Lyytikäinen, Pirjo. Vimmän villityt pojat	<input type="checkbox"/>

Remove entity coloring De-dupe

To use this form to delete records, launch it from the EI

Windows taskbar: 12:57

RDA-tuki



Kansalliskirjaston RDA-palvelut

- Kuvailusääntöpalvelu:
 - Verkkosivut: <https://www.kiwi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu>
 - Palveluosoite: kuvailusaannot-posti[at]helsinki.fi
 - Tuo Suomeen kuvailun kansainvälisissä sisältöstandardeissa tapahtuvia muutoksia
 - Huolehtii kuvailusääntötekstin ja siihen liittyvien termien käännöksistä sekä kansallisten linjausten ylläpidosta
 - Antaa neuvontaa erityisesti niissä kuvailutapauksissa, jotka ”venyttävät standardin soveltamisen rajoja” tai jotka liittyvät RDA:n rakenteeseen, filosofiaan ja periaatteisiin
 - Vastaa RDA:n käyttöönottoon ja kansainväliseen kehitykseen liittyviin kysymyksiin
 - Käsittelee pyynnöt RDA-tekstin, -linjausten ja -esimerkkien muuttamiseksi
 - Toimii viestinviejänä Suomen RDA-verkoston ja kansainvälisten RDA-verkostojen välillä

Kansalliskirjaston RDA-palvelut (2)

- Metatietosanasto:
 - <http://finto.fi/mts/fi/>
 - Sisältää RDA-termejä ja kansallisia termejä
 - Jatkossa automaattinen RDA-termien päivittyminen kansainvälisestä RDA Registrystä Metatietosanastoon
- Kansallisbibliografiapalvelu:
 - fennica-posti@helsinki.fi ja viola-posti@helsinki.fi
 - Viestii omista ratkaisuistaan RDA:n soveltamisessa kuvailutapauksien kautta
- Formaattipalvelu: konversiosuunnitelmat
- Melinda-palvelu: tästä lisää Minna Kantasen esityksessä

Kansalliset ryhmät tukiverkostona

- Kuvailun kansalliset ryhmät toimivat aktiivisesti muutosprosesseissa ja muodostavat kuvailun asiantuntijaverkoston
- Kuvailustandardiryhmä:
 - kuvailustandardit-posti[at]helsinki.fi
 - <https://www.kivi.fi/display/Kuvailustandardit>
 - Kuvailustandardien muutosten ensimmäinen käsittelijä
 - Hyväksyy kansalliset linjaukset ja Suomesta ulospäin lähtevät muutosehdotukset

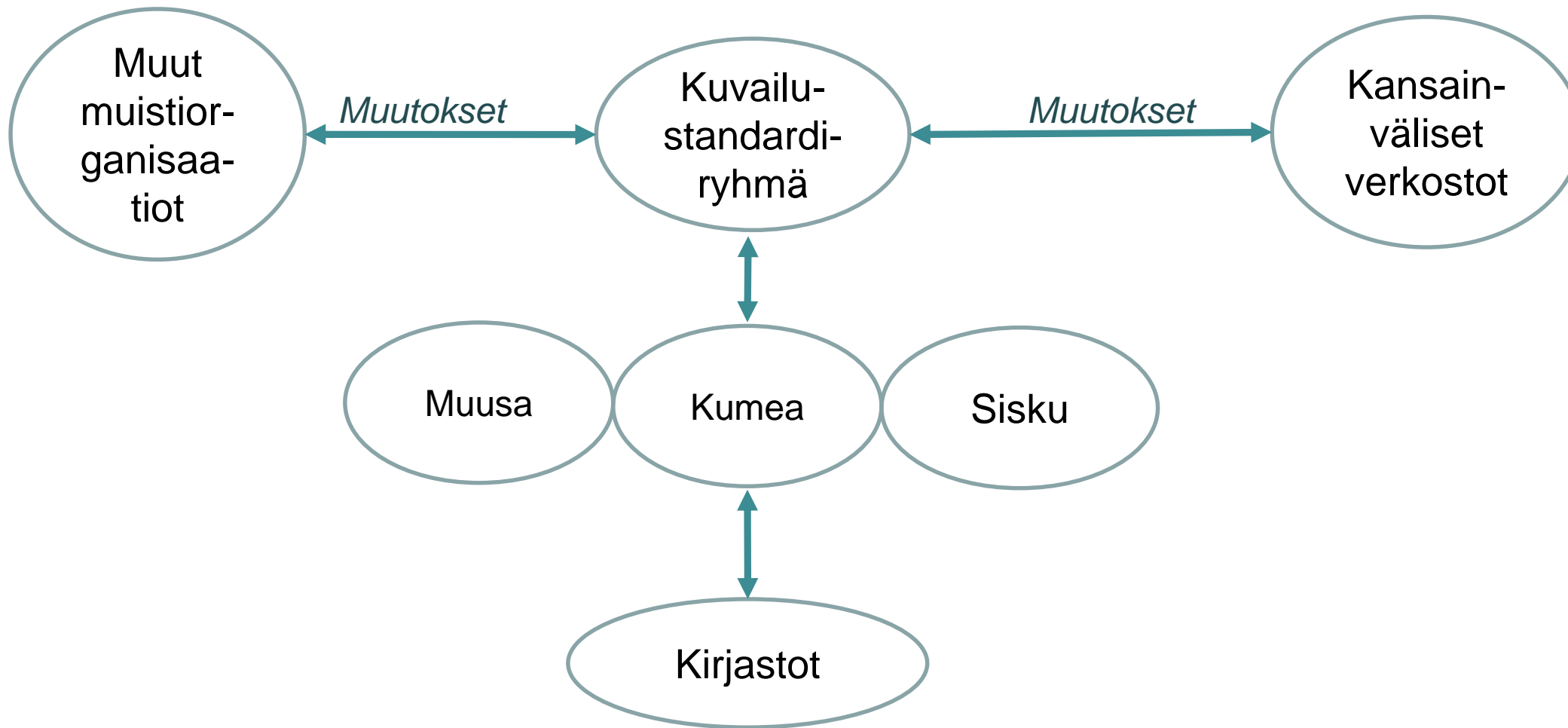
Kansalliset ryhmät tukiverkostona (2)

- Muut asiantuntijaryhmät:
 - Kumea = Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmä
 - kumea-posti[at]helsinki.fi
 - <https://www.kiwi.fi/x/fwdMAQ>
 - Muusa = Musiikin metatiedon asiantuntijaryhmä
 - <https://www.kiwi.fi/x/kgN4BQ>
 - muusa-posti[at]helsinki.fi
 - Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä
 - <https://www.kiwi.fi/x/wZKSAw>
 - sisa-posti[at]helsinki.fi

Kansalliset ryhmät tukiverkostonä (3)

- Konkretisoivat muutosta tarkempien ohjeistusten ja esimerkkien kautta
- Neuvovat RDA:n soveltamisessa kuvailutapauksiin ja kuvailun tallennusformaattiratkaisuissa
- Tekevät muutosehdotuksia

Kuvailuryhmät kuvailun muutoksessa



RDA-perehtyminen

- Koulutusaineistot löytyvät Kuvailusääntöpalvelun sivuilta
 - <https://www.kivi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu/Tapahtumat+ja+koulutukset>
 - Koulutusesitykset vanhenevat nopeasti RDA:n päivittymisen myötä
- Linkkejä RDA-ohjeistuksiin:
 - <https://www.kivi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu/Ohjeet+RDA>
 - Mm. RDA:n määrittelemät ydinelementit ja suomalaisten kirjastojen linjaamat lisäydinelementit on lueteltu *Kansallisen RDA-sovellusohjeen* lopussa (myös tähän tulossa muutoksia)



Uuden RDA Toolkitin logo

Kysymyksiä ja kommentteja?

marja-liisa.seppala [ät] helsinki.fi

kuvailusaannot-posti [ät] helsinki.fi



KANSALLISKIRJASTO